

Міністерство освіти і науки України

Мукачівський державний університет

Київський національний університет харчових технологій

Луцький національний технічний університет

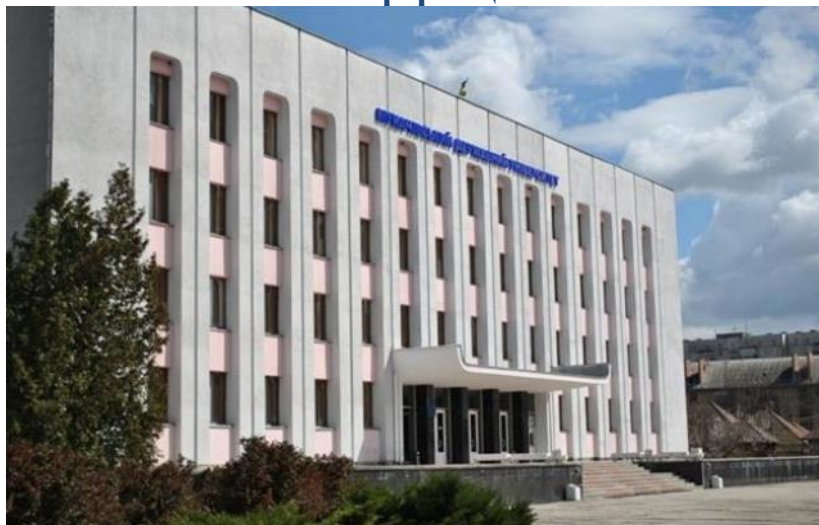
ДВНЗ Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

Полтавський університет економіки і торгівлі

Ужгородський торговельно-економічний інститут КНТЕУ

«РЕАЛІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ В УМОВАХ ІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ»

**Тези доповідей VI Всеукраїнської науково-практичної інтернет-
конференції**

**Мукачево
24 березня 2023 р.**

УДК 640.4:332.135(043.2)

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет

Науково-технічною радою Мукачівського державного університету

(протокол № 3 від 26 квітня 2023 року)

Реалії та перспективи розвитку індустрії гостинності в умовах інтеграційних процесів: тези доповідей VI Всеукраїнської науково-практичної конференції. – Мукачево: РВВ МДУ, 2023.- 77 с.

Відповідальний за випуск – доктор економічних наук, професор Мілашовська О.І.

У збірнику тез висвітлюються погляди науковців, аспірантів, слухачів магістратури, представників підприємницьких структур на актуальні проблеми розвитку туристичної та готельно-ресторанної сфери України і світу. Тематика конференції охоплює дослідження особливостей туристичного та готельно-ресторанного бізнесу в сучасних умовах на рівні світової та національної економіки, регіонів та підприємств.

УДК 640.4:332.135(043.2)

Матеріали подано в авторській редакції. Автори опублікованих матеріалів несуть відповідальність за підбір, точність наведених фактів, цитат, статистичних даних, галузевої термінології, інших відомостей.

© Мукачівський державний університет, 2023

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ В СУЧАСНИХ УМОВАХ	42
ПАШ В.Й., ІЛЬТЮ Т.І. СИСТЕМА ЗБАЛАНСОВАНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦТВА У СФЕРІ РЕКРЕАЦІЇ ТА ГОТЕЛЬНО РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ	44
СКОПЕНКО Н.С. РИЗИКОВАНІСТЬ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ В СУЧАСНИХ УМОВАХ	45
ЮРЧЕНКО Д., ЧОРІЙ М.В. АНАЛІЗ ДИНАМІКИ ТРАНЗАКЦІЙ ЗАКЛАДІВ ГРОМАДСЬКОГО ХАРЧУВАННЯ ТА СТРАТЕГІЯ РОБОТИ У 2023 РОЦІ	47
Секція 4. Адаптація готельно-ресторанного бізнесу до реалій сьогодення	
ГНИБІДА О., МІЛАШОВСЬКА О.І. УПРАВЛІННЯ ЕКСПЛУАТАЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО ПІДПРИЄМСТВА В КРИЗОВИХ УМОВАХ	50
ДЖУЛАЙ М.В. АДАПТАЦІЯ ЦІННІСНОЇ ПРОПОЗИЦІЇ РОБОТОДАВЦЯ ДО РЕАЛІЙ СЬОГОДЕННЯ	52
КИРНІС Н.І. РЕСТОРАННИЙ БІЗНЕС ПОЛТАВЩИНИ В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ	53
МОХАТІЙ Д., МОЛНАР-БАБІЛЯ Д.І. АНАЛІЗ РОБОТИ РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ В УМОВАХ ВІЙНИ	55
ПЕТРИШИН Н.З., УДВОРГЕЛІ Л.І. ОСНОВНІ ФОРМАТИ ТА ТРЕНДИ РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ ПІД ЧАС ВІЙНИ	56
П'ЯНКОВ В.С. ФЕНОМЕН «ГОСТИННОСТІ» - ЯК ОЗНАКА ІДЕНТИЧНОСТІ УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІЇ	57
ХАУСТОВА І., ГОЛОВКО О.М. РОЗВИТОК САНАТОРНО-КУРОРТНИХ ЗАКЛАДІВ ЗАКАРПАТТЯ В УМОВАХ ВІЙСЬКОВОГО СТАНУ	59
Секція 5. Світові досягнення та інноваційні технології в туристичному та готельно-ресторанному бізнесі	
БОРОВИК Т., СИЛЬЧУК Т.А. ДОПОВНЕНА РЕАЛЬНІСТЬ, ЯК ІННОВАЦІЯ В РЕСТОРАННОМУ БІЗНЕСІ	60
ВЛАСЕНКО М., УДВОРГЕЛІ Л.І. ВИКОРИСТАННЯ ПЛАТФОРМИ «INSTAGRAM», «FACEBOOK», «TWITTER» ДЛЯ ЕФЕКТИВНОЇ ПРАЦІ РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ: ПЛЮСИ І МІНУСИ	61
ЗУБАР Н.М., КОСЯК І.В. «ЗЕЛЕНІ» ІННОВАЦІЇ ТА ТЕХНОЛОГІЇ В ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ	63
КОВАЛЬ З., СИДОРУК С.В. РЕБРЕНДИНГ ЯК ЕЛЕМЕНТ ПОПУЛЯРИЗАЦІЇ ЗЕЛЕНОГО ТУРИЗМУ У ВОЛИНСЬКІЙ ОБЛАСТІ	66
ЛЕПКІЙ М.І., ПОДОЛЯК В.М. ІННОВАЦІЙНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ГАСТРОНОМІЧНОГО ТУРИЗМУ В УМОВАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ	67
ЛІПІНСЬКА К. В. ТЕХНОЛОГІЧНІ ІННОВАЦІЇ В РЕСТОРАННІЙ ІНДУСТРІЇ	69
МОРТОВ М., ГОЛОВКО О.М. АНАЛІЗ СУТНОСТІ СЕРВІСНОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННИХ ПІДПРИЄМСТВ	71
НОВАК Є., МОЛНАР-БАБІЛЯ Д.І. ПОТЕНЦІЙНА ПРИБУТКОВІСТЬ ЯК ОСНОВА ДЛЯ МЕТОДИКИ КЛАСИФІКАЦІЇ УЧАСНИКІВ КЛАСТЕРУ ТУРИЗМУ І ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОЇ СПРАВИ	73
ПЛЮЩ С.А., МОСКВІЧОВА О.С. ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ КОМАНДНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ У ТУРИСТИЧНОМУ БІЗНЕСІ	75

Відновлення та подальший успішний розвиток індустрії гостинності потребує осмислення феномену гостинності в контексті національної ідентичності, розуміння потенціалу розвитку.

Поняття «гостинність», як ознака ідентичності української нації, актуалізується в контексті економічної категорії на межі ХХ та ХХІ сторіччя [1].

Яскравою ознакою кожного народу є його менталітет, що стає підґрунтям світосприйняття та моделі поведінки цілої нації.

Сучасні науковці визначають менталітет як поєднання генетичної основи та обумовлених життям у соціумі ознак. Детермінантами формування менталітету цілої нації виступають геополітичні, географічні, економічні та соціальні аспекти. Менталітет проявляється у рисах характеру, способі мислення, світосприйнятті, системі цінностей, здатності до групових рішень, нормах поведінки [2], сприйнятті себе як представника нації, історично-культурному коді.

Ментальність визначають як «оригінальну парадигму онтологічних екзистенціалів українців», що сформована історично [3].

Серед ментальних рис сучасного українця: «демократичність, емоційність, індивідуалізм, релігійність та миролюбність» [2], вірність традиціям, переважання емоційного над матеріальним, співчутливість.

Саме на відкритості, миролюбності та вірності традиціям формується гостинність нації, підтвердженням чого стає стрімкий розвиток закладів індустрії гостинності в національному стилі:

- заклади харчування з пропозицією традиційних українських страв, відомих у всьому світі;
- пропозиція відпочинку в закладах розміщення з інтер'єрними рішеннями, характерними для побуту наших предків;
- організація event-заходів в стилі «козацьких розваг»,
- пропозиція провести weekend в «традиційному українському селі»;
- залучення іноземців до традиційних українських свят Різдва, Водохрещі, Великодня, Трійці, Спасу, Покрова.

Вирішальними рисами, що сформували гостинність української нації стали родинні цінності, повага до жінки, любов до землі, що віддзеркалюється у бажанні прихистити, нагодувати, створити затишок, оточити увагою потенційного гостя.

1. Тарасюк Г.М., П'янков В.С. *Індустрія гостинності України: становлення та розвиток. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство. Вип. 43/2022 . URL: http://www.visnyk-econot.uzhnu.ua/archive/43_2022ua/26.pdf*

2. «Для українців характерне переважання серця над розумом»: інтерв'ю з психологом. 2018. URL: <https://ukraine.segodnya.ua/ua/ukraine/dlya-ukraincev-harakterno-preobladanie-serdca-nad-razumom-intervyu-s-psihologom-1172626.html>

3. Гордійчук О. *Етногенез та основні риси української ментальності: соціально-філософський контекст. Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. Філософські науки. 2021 №2 (90) URL: <http://philosophy.visnyk.zu.edu.ua/article/view/246507/243954>.*

УДК 640.5:725.515

ХАУСТОВА І.
здобувач
Мукачівський державний університет
м. Мукачево
ГОЛОВКО О.М.
кандидат технічних наук, доцент

РОЗВИТОК САНАТОРНО-КУРОРТНИХ ЗАКЛАДІВ ЗАКАРПАТТЯ В УМОВАХ ВІЙСЬКОВОГО СТАНУ

Санаторно-курортна галузь є важливою та традиційною складовою санаторно-лікувального і туристичного комплексу Закарпаття завдяки унікальній природі Карпат, наявності широкого спектру бальнеологічних ресурсів, розвинутою системи транспортної інфраструктури. Наразі Закарпатська область лідирує у Карпатському регіоні за кількістю розміщених тут санаторіїв та профілакторіїв, серед яких найбільш відомими є Поляна, Голубине, Синяк, Сойми, Кваси, Шаян, Теплиця, Боржава, Солочин, Солотвино. Більшу кількість санаторно-курортних закладів Карпатського регіону становлять лікувальні заклади – 87 (58%), які представлені санаторіями, пансіонатами з лікуванням, санаторіями-профілакторіями.

Попри значний потенціал для розвитку, на сучасному етапі стан санаторно-курортної галузі Карпатського регіону не відповідає потенційним можливостям регіону, який має для цього все необхідне. Основними перешкодами успішного розвитку галузі в регіоні є: застаріла матеріально-технічна база та недостатній розвиток інфраструктури багатьох закладів, особливо це стосується закладів «Укрпрофздоровниці»; низький рівень сервісу; недостатня кількість одномісних номерів; високі ціни на санаторно-курортні послуги; слабка маркетингова підтримка; сезонні коливання попиту; відсутність науково-практичних розробок з питань успішного розвитку галузі [1, с.152]. Вирішення вказаних проблем потребує розробки зваженої економічної і соціальної політики, що базуватиметься на державній підтримці з урахуванням потреби ефективної реалізації функцій щодо відновлення та збереження людського потенціалу, особливо в умовах військового стану та після перемоги.

У минулому система санаторних закладів розвивалася в межах державної системи охорони здоров'я, а послуги були соціально орієнтованими і достатньо дешевими для громадян (за рахунок фонду соціального страхування та інших джерел фінансування). Але недостатньо розвинена матеріально-технічна база галузі, її низька пропускна спроможність і застаріле устаткування, навіть при високій кваліфікації персоналу і досконалості методик профілактики й лікування, робила санаторії важкодоступними для більшості населення [2., с.122].

Останніми роками внаслідок прогрішення економічної ситуації, зниження державної підтримки та обмеження можливостей для безкоштовного санаторно-курортного лікування осіб пенсійного віку та інших соціально-вразливих категорій населення діяльність значної частини санаторно-курортних закладів області законсервовано. Заклади, які продовжили свою діяльність змушені суттєво підвищити ціни на путівки під впливом зростання витрат і стали економічно недоступними для більшості категорій громадян. У даних закладах санаторно-курортне лікування здійснюється на достатньо високому рівні, проте не у повному обсязі спрямовано на виконання соціальної ролі в суспільстві.

В умовах військового стану, особливо у першій половині 2022 року, більшість санаторно-курортних закладів області здійснювали також соціальні та волонтерські функції, насамперед займалися розміщенням внутрішньо переміщених осіб з регіонів в яких проводяться військові дії. Водночас, важливим є створення умов для забезпечення ефективної реалізації санаторіями лікувальних та відновлюваних функцій, особливо в умовах військового стану. Це потребує насамперед перегляду діючої соціальної політики та пошуку додаткових джерел фінансування галузі.

Після перемоги, роль санаторно-курортних закладів Закарпаття зростатиме. Санаторно-курортні заклади області потребують також розширення профілю своєї

діяльності у напрямку посилення фізичної та психологічної реабілітації різних категорій громадян, що постраждали внаслідок війни, розроблення комплексних програм для відновлення працездатності ветеранів війни, розвиток інклюзивних послуг.

Важливим напрямком розвитку санаторно-курортних закладів після перемоги, що стимулюватиме додаткові фінансові надходження у бюджет області є розвиток медичного туризму. Для приваблення в Україну потенційних клієнтів медичного туризму можуть бути використані поступні аспекти: висока якість медичних послуг у поєднанні з низькою вартістю; природні, кліматичні і геополітичні умови, які створюють унікальні можливості для медичного туризму; високоефективні технології і методики лікування, які не мають аналогів за кордоном; висококваліфіковані спеціалісти; заходи по інформатизації та просуненню як медичних послуг, так і іміджу України [3].

Отже, існуюча мережа спеціалізованих санаторіїв є надзвичайно цінним національним надбанням і має бути збережена та доведена до рівня міжнародних стандартів. Розвиток санаторно-рекреаційної галузі має важливе значення для забезпечення сталого розвитку України після війни і потребує якісної державної підтримки, ефективних заходів адаптації до виникаючих потреб населення та нових підходів до збереження і розвитку наявного ресурсного потенціалу.

1. Волкова І.І., Лось Ю.О. *Розвиток санаторно-курортної діяльності в Карпатському регіоні. Вісник Харківського національного університету імені В. Н. КАРАЗІНА. 2017.С.143-152*

2. Головка О.М., Гоблик-Маркович Н.М., Горват Е.С. *Аналіз особливостей і перспектив розвитку санаторіїв Закарпаття. Науковий вісник Мукачівського державного університету. 2017. Випуск 2(8). С. 120-126*

3. Дмитрієва Г.О., Сенча С.А., Гавловський О.Д., Устянська А. О. *Лікувально-оздоровчий туризм – проблеми, перспективи. Санаторно-курортне лікування та реабілітація: сучасні тенденції розвитку: матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю (Одеса, 30 вересня – 01 жовтня 2021 р.). — Одеса: Поліграф, 2021. — 190 с. С.31-34*

СЕКЦІЯ 5. Світові досягнення та інноваційні технології в туристичному та готельно-ресторанному бізнесі.

УДК 338

БОРОВИК Т.

здобувач

Національний університет харчових технологій

м. Київ

СИЛЬЧУК Т.А.

професор, доктор технічних наук

Національний університет харчових технологій

м. Київ

ДОПОВНЕНА РЕАЛЬНІСТЬ, ЯК ІННОВАЦІЯ В РЕСТОРАННОМУ БІЗНЕСІ

Особливістю сьогоденного життя є надзвичайно швидке зростання обсягу масової інформації. Сучасні заклади ресторанного господарства потребують постійної модернізації та впровадження інновацій. Ресторани є однією з найбільш конкурентних галузей бізнесу, де інновації грають ключову роль у залученні та утриманні клієнтів, підвищенні прибутку та розвитку бізнесу в цілому. Серед причин впровадження ресторанами інновацій можна виділити наступні: змінюються вимоги та смаки клієнтів; конкуренція; ефективність та економія (ресторани можуть збільшити свій прибуток та

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>